

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 4C/332/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6313210075
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Kekeňák, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2014:6313210075.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno sudcom JUDr. Ondrejom Kekeňákom PhD., v právnej veci navrhovateľa S. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H., H. XXX/XX, štátny občan SR, t.č. Centrum sociálnych služieb, C. XX, N., zastúpený splnomocneným zástupcom S. I. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., S. XXX proti odporcom 1/ X. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, 2/ K. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, obaja odporcovia právne zastúpení Mgr. Július Meszároš, advokát so sídlom AK Trenčín, Nám. sv. Anny 7269/20B, IČO: 31118968, o vrátenie daru, takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a.

II. O náhrade trov konania súd r o z h o d n e samostatným uznesením do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 17.09.2013 sa navrhovateľ domáha, aby súd zaviazal odporcu vrátiť mu darované nehnuteľnosti. Alternatívne žiadal, aby súd vyhlásil darovaciu zmluvu za neplatnú.

V návrhu v podstate uviedol, že je klientom sociálneho zariadenia. Je imobilný na invalidnom vozíku. Náklady na jeho pobyt v zariadení sú vysoké, jeho dôchodok je nízky a nepostačuje ani na základný pobyt a veci potrebné v zariadení. Na pobyt v sociálnom zariadení mu prispieval jeho starší brat K. s rodinou. Prispievať sa zaviazal úplne dobrovoľne pred vedením zariadenia.

Poukázal na to, že bol výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v H., okrem iné veľkého rodinného domu zapísané na LV č. XXXX ako stavba so súp. č. XXX na pozemku registra CKN s parc. č. XXX a tiež mnohých pozemkov o značnej výmere. Vyššie uvedené nehnuteľnosti (dom a pozemky) sa stali cieľom chamtivosti a vypočítavosti jeho staršieho brata a jeho dcéry, ktorá sa o neho nikdy nestarala. Jeho brat prejavil záujem o neho len dovtedy, kým mu nepodpísal zmluvu, pričom poukázal na to, že nevedel a ani dodnes nevie o čo vlastne ide. Sľúbil mu, že ak ho doopatrúje a postará sa o neho, že si ho zoberie k sebe domov a že bude za jeho pobyt v sociálnom zariadení platiť. Keď mu však darovaciu zmluvu podpísal (pričom ani dobre nevedel čo pred ním a jeho dcérou podpisuje), svoje sľuby nesplnil. Koncom roka 2011 prestal prispievať na jeho pobyt v sociálnom zariadení a tak tomuto zariadeniu dlhuje už niekoľko tisíc Eur. Vulgárnym spôsobom sa voči nemu správal aj pred zástupcom zariadenia, keď najprv sľuboval, že všetko vyrovná a dá do poriadku a vedenie zariadenia mu aj navrhlo prijateľné riešenie. Opätovne však zostalo iba pri sľuboch. Až neskôr sa dozvedel, že jeho brat K. mal všetko dokonale premyslené, obral ho o majetok a sľuboval mu starostlivosť iba dovtedy, kým mu nepodpísal darovaciu zmluvu. On jeho krásnym rečiam veril, avšak neskôr zistil, že brat ho podviedol. Spolu so svojou dcérou využil skutočnosti, že je imobilný a vklad do katastra vykonal bez neho. Tiež mu nedal žiadne dokumenty napriek tomu, že to sľúbil. Nemá preto ani darovaciu zmluvu a ani návrh na vklad do katastra. Poukázal na to, že keď mu darovaciu zmluvu

podpísal, učinil tak v omyle, do ktorého ho dostali jeho príbuzní. Bol v zlom fyzickom a psychickom stave, darovacia zmluva nebola podpísala slobodne, určite, vážne a zrozumiteľne. Bola podpísaná pod nátlakom a jasnou predprípravou pred jeho zneužitím. Požiadal súd, aby si predmetné listinné dokumenty - darovaciu zmluvu, návrh na vklad do katastra nehnuteľností, ako aj rozhodnutie správy katastra o povolení vkladu vyžiadal z príslušných orgánov, resp. od odporcov. Dôvodil tiež tým, že od roku 2012 sa odporcovia o nehnuteľnosti vôbec nestarajú, tieto sú zanedbané. Odporcovia bývajú stovky kilometrov od miesta, kde sa nehnuteľnosti nachádzajú. Odporkyňa 2/ zarába peniaze v cudzine, odporca 2/ podniká. Jeho brat za pobyt v sociálnom zariadení, v ktorom je v súčasnej dobe umiestnený, vôbec neplatí a jeho dlhy voči zariadeniu tak neustále narastajú.

Uznesením tunajšieho súdu č.k. 4C 332/2013 - 11 zo dňa 06.11.2013 bolo navrhovateľovi priznané oslobodenie od súdnych poplatkov v konaní.

Okresný úrad Brezno, katastrálny odbor, zaslal tunajšiemu súdu dňa 20.11.2013 na základe jeho žiadosti overenú fotokópiu darovacej zmluvy V - XXXX/XXXX a overenú fotokópiu rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností V XXXX/XXXX.

Odporcovia sa k návrhu vyjadrili písomným podaním doručeným súdu dňa 02.12.2013. V ňom v podstate uviedli, že so skutočnosťami uvedenými v návrhu nesúhlasia a žiadajú, aby súd návrh v celom rozsahu zamietol. Ohľadom nadobudnutia majetku poukázali na to, že rozhodnutím Štátneho notárstva v Banskej Bystrici pod sp.zn. D - 32/1985 z 29.01.1985 v dedičskom konaní po F. D., zomrelom XX.XX.XXXX, odporca 2/ a jeho matka prenechali X/X polovice rodinného domu S. D. (navrhovateľovi) s tým, že spolu s jeho dedičským podielom v X/X-ine nadobudne polovicu rodinného domu v obci H., súp. č. XXX. Matka o vyplatenie nežiadala a odporcovi 2/ mal navrhovateľ zaplatiť 5 333,- Kčs do 30.06.1985, čo však dodnes neurobil. Iné nehnuteľnosti ako role, urbár, pasienky, lúky ani neboli predmetom dedenia. Po smrti matky dedičským konaním vedeným pod sp.zn. D 626/98, Dnot 327/98 odporca 2/ z druhej polovice rodinného domu zdedil 1, čo predstavuje v celku 1 podielu, ktorý doposiaľ vlastní. Vzhľadom na to, že navrhovateľ vážne ochorel, vybavil mu umiestnenie v Domove sociálnych služieb Vaľkovňa, kde sa dobrovoľne zaviazal určitou čiastkou peňazí prispievať na jeho pobyt v tomto zariadení. Robil tak až do konca decembra 2012. Poukázal však na svoj nepriaznivý zdravotný stav, keď sa ťažko pohybuje, trpí chronickým ochorením - osteoporózou, je starobný dôchodca a poberá starobný dôchodok vo výške 288,- Eur. Z týchto dôvodov prestal navrhovateľovi na pobyt v zariadení prispievať. V marci 2013 sa mu telefonicky ozval právnik Domova sociálnych služieb Vaľkovňa s tým, že ho vyzval, aby zaplatil 2 600,- Eur a oznámil tu, že ak tak urobí, bude mať s bratom (navrhovateľom) pokoj. V opačnom prípade bude jeho brat žiadať zrušenie darovacej zmluvy na nehnuteľnosti, ktoré jemu a jeho dcére daroval.

Poukázali na to, že počas pobytu navrhovateľa v sociálnom zariadení im sám navrhovateľ navrhol, aby si všetky nehnuteľnosti po otcovi a matke prepísali na seba, čo odôvodnil tým, že on sa o ne nemôže starať, pretože mu to nedovoľuje zdravie. Tak došlo k tomu, že bola urobená darovacia zmluva, ktorú im navrhovateľ dobrovoľne a bez nátlaku podpísal za prítomnosti pracovníčky Obecného úradu vo Vaľkovni.

Odporca 2/ poukázal na nepriaznivý zdravotný stav svojej dcéry, odporkyne 1/, ktorá je po operácii nádoru na štítnej žľaze a v súčasnej dobe nikde nepracuje. Uznal, že určitou sumou sa zaviazal prispievať na pobyt svojho brata v zariadení, v ktorom je v súčasnej dobe umiestnený, avšak prestal tak robiť, pretože sám vážne ochorel a v súčasnej dobe je už na dôchodku. Poprel skutočnosti uvedené v návrhu v tom smere, že darovaciu zmluvu podpísal jeho brat po nátlakom a bez toho, aby vedel čo podpisuje. Dôvodil, že darovacia zmluva bola jeho bratovi (navrhovateľovi) riadne prečítaná, tento ju bez nátlaku a pri plnom vedomí podpísal a nežiadal pritom zriadiť ani vecné bremeno v tom smere, že ho bude povinný opatrovať a prispievať mu na pobyt v sociálnom zariadení. Zdôraznil, že sám navrhovateľ mu dal návrh na uzavretie darovacej zmluvy a nebol pritom vôbec v zlom psychickom stave; nebol na neho robený žiadny nátlak; zmluvu podpísal slobodne, vážne a zrozumiteľne pri plnom vedomí. Poukázal na nepriaznivý zdravotný stav svojej manželky a dcéry a uviedol, že aj tieto skutočnosti mu nedovolili ďalej finančne prispievať na pobyt navrhovateľa v sociálnom zariadení. Do času, kým tak mohol robiť, brata navštevoval a bol mu nápomocný aj po finančnej stránke. Poprel tvrdenie navrhovateľa, že sa s dcérou o nehnuteľnosti nestarajú. Bývajú síce ďaleko od Heľpy, ale pri každej návšteve sa snažili o predmetné nehnuteľnosti postarať, a to či už zaplatením dane z nehnuteľnosti, pokosením trávy, zhotovením oplotenia okolo domu, natieraním, a podobne. K predmetnému vyjadreniu predložil odporca 2/ lekársku správu o svojom nepriaznivom zdravotnom stave.

Navrhovateľ písomným podaním doručeným súdu 02.12.2013 návrh doplnil v tom smere, že je imobilný pacient na vozíku, bez dolnej končatiny, teda s vážnymi zdravotnými problémami. Pri podaní návrhu na súd o vrátenie daru požiadal kataster, aby mu predmetné dokumenty - darovaciu zmluvu, a najmä návrh na vklad do katastra spolu s rozhodnutím správy katastra, predložil. Potreboval ich najmä preto, aby sa presvedčil, čo vlastne podpísal a v čom ho jeho brat s dcérou podviedli. Zároveň uviedol, že po podaní návrhu na súd ho po dlhom čase navštívil jeho brat - odporca 2/ v zariadení, v ktorom je umiestnený. Na vozíku s ním jednal len medzi dverami zariadenia. Dohoda s ním nebola možná. Opäť sa predstavil ako vulgárny klamár a podvodník, začal sa mu vyhrážať a zastrášať ho. Takéto nátlaky nepôsobia dobre na jeho zdravotný stav.

Poukázal aj na to, že obdarovaní odporcovia 1/ a 2/ sa k nemu ako k darcovi správajú tak, že od podpisu zmluvy sústavne porušujú dobré mravy. Nedodržali jeho základné podmienky, pod nátlakom, v časovej tiesni a v zlom zdravotnom stave (mal horúčku) mu dali podpísať nejaké listiny. Zmluvu mu sľúbili doručiť, aby si ju prečítal, či je tam uvedené všetko, čo mu mali splniť v prípade darovania nehnuteľnosti. Mali tam uviesť svoj záväzok doopatrovať ho, pravidelne sa o neho starať a navštevovať ho. Sľúbili mu, že si ho k sebe vezmú domov, že mu budú uhrádzať náklady na pobyt v zariadení počas umiestnenia v zariadení. Až po splnení týchto podmienok mu mali dať návrh na vklad do katastra podpísať, avšak doteraz nič nevidel; nemá ani zmluvu, ani návrh na vklad a ani rozhodnutie správy katastra. Odporcovia to robili všetko premyslene, cieľavedome a chladne, s jasným úmyslom chamtivo sa obohatiť a nechať ho tak. Okamžite po podpise zmluvy sa o neho prestali starať, prestali za jeho pobyt v zariadení doplácať v a jeho dlh voči zariadeniu preto narástol na niekoľko tisíc Eur. Navyše mu spôsobili exekúcie tým, že nezaplatili poplatky za vodu. Poukázal tiež na to, že odporca 2/ nespĺnil svoje sľuby ani voči vedúcim sociálneho zariadenia a správal sa k nim arogantne a vulgárne počas telefonického rozhovoru; grobiansky ho pred nimi ohováral. S odporcom 2/ nikdy spolu nehovorili a ani sa nedohodli, že má dom previesť na odporkyňa 1/ a nedohodli sa ani na tom, ako má rozdeliť pozemky. Odporkyňa 1/ je dlhodobo v zahraničí, nikdy sa o neho nestarala; ukázala sa iba raz, keď mala záujem získať jeho majetok. Vo vyššie uvedených skutočnostiach vidí rozpor správania obidvoch odporcov s dobrými mravmi.

Odporcovia 1/, 2/ doplnili svoje písomné vyjadrenie k návrhu podaním doručeným súdu prostredníctvom ich právneho zástupcu dňa 03.02.2014. V celom rozsahu popreli nepravdivé tvrdenia navrhovateľa uvedené v návrhu, ako aj v jeho doplnení. Uviedli, že žiadne vyjadrenie navrhovateľa uvedené v návrhu na začatie konania sa nezakladá na pravde. Svoje stanovisko odôvodnili tým, že navrhovateľ ešte dňa 01.12.2010 podpísal písomné splnomocnenie v prospech odporcu 2/, ktorým ho splnomocnil k všetkým právnym úkonom potrebným na vyhotovenie darovacej zmluvy na prevod nehnuteľností, ktoré sa neskôr stali predmetom darovania, vrátane ktorých sa navrhovateľ od nich domáha. Už v uvedenom čase sa navrhovateľ s odporcom 2/ dohodli na tom, že odporca 2/ nechá pripraviť darovaciu zmluvu, prostredníctvom ktorej navrhovateľ daruje svoj podiel o veľkosti X-ín na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v kat. území H., okres D., zapísaných v katastri nehnuteľností Katastrálneho úradu v D. na LV č. XXXX ako rodinný dom súp. č. XXX, postavený na parcele KN - C č. XXX, odporkyňa 1/. Navrhovateľ mal v úmysle darovať odporcovi 2/ nehnuteľnosti - pozemky tak, ako sú tieto presne špecifikované v darovacej zmluve zo dňa XX.XX.XXXX. Na základe dohody a splnomocnenia od navrhovateľa preto odporca 2/ nechal vypracovať darovaciu zmluvu z XX.XX.XXXX, na základe ktorej došlo k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v nej presne uvedeným z navrhovateľa na odporcov.

Odporcovia tvrdili, že navrhovateľ uzavrel predmetnú darovaciu zmluvu slobodne a vážne; bol si vedomý, aké právne následky vykonaný právny úkon vyvolá; nekonal v tiesni a bolo mu umožnené zoznámiť sa s obsahom darovacej zmluvy. Darovacia zmluva bola podpísaná v zariadení Nový domov, n.o., Vaľkovňa 37 za účasti navrhovateľa, odporkyne 1/, p. W. D. (matka odporkyne 1/ a manželka odporcu 2/) a zamestnankyne obce Vaľkovňa, pravdepodobne p. O. J.. Odporca 2/ osobne priviezol zamestnankyňu obce Vaľkovňa p. O. J. za účelom osvedčenia podpisu navrhovateľa na zmluve. V čase podpisu zmluvy navrhovateľom čakal odporca 2/ vonku pred zariadením. Navrhovateľovi bolo pred podpisom darovacej zmluvy umožnené zoznámiť sa s jej obsahom. Jedným z garantov spôsobilosti navrhovateľa k podpisu zmluvy bola práve zamestnankyňa obce Vaľkovňa. Nikto z prítomných neregistroval v čase podpisu zmluvy u navrhovateľa žiadne zdravotné alebo iné ťažkosti, ktoré by spochybňovali platnosť vykonaného právneho úkonu, resp. ktoré by ho akokoľvek diskvalifikovali pre riadne uzavretie zmluvy.

Ďalej poukázali na to, že navrhovateľ sa v súčasnej dobe nachádza v zariadení Nový domov, n.o. so sídlom Vaľkovňa, Pohorelá. Jeho pobytu v tomto zariadení predchádzal nemocničný pobyt s následnou amputáciou dolnej končatiny. V čase nemocničného pobytu odporca 2/ pre navrhovateľa vybavoval pobyt v podobnom zariadení v Skalke nad Váhom, okres Trenčín, pretože mal v úmysle sa o navrhovateľa postarať a umiestniť ho do zariadenia v blízkosti svojho trvalého bydliska. Tento pokus však zlyhal z dôvodu obsadenosti zariadenia v Skalke nad Váhom. Preto bol navrhovateľ umiestnený do zariadenia vo Vaľkovni. Napriek vzdialenosti tohto zariadenia od miesta trvalého bydliska odporcov, odporca 2/ navštevoval navrhovateľa tak, ako mu to umožnil aktuálny zdravotný stav.

Odporca 2/ opätovne poukázal na to, že sám ma zdravotné problémy najmä pohybového aparátu, od marca 2012 je nútený používať pri pohybu francúzske barly. Miesto svojho trvalého bydliska preto opúšťa iba v nevyhnutných prípadoch, pretože cestovanie (napr. prostriedkami verejnej dopravy) je pre neho veľmi namáhavé. Až do času, kedy sa uňho objavili vážne zdravotné komplikácie obmedzujúce ho v pohybe, navrhovateľa v zariadení navštevoval tak, ako sa dohodli pri podpise darovacej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX. V roku 2011 ho navštívil najmenej 10 krát. Potom, ako sám začal používať barly, navrhovateľa navštevoval 4 až 5 krát ročne. Spolu s ním chodila za navrhovateľom na návštevy aj jeho manželka. Na základe týchto skutočností má za to, že voči navrhovateľovi splnil prísľub daný mu v čase podpisu darovacej zmluvy a v rámci svojich možností ho navštevoval, pretože jeho stav mu nebol ľahostajný.

Ďalej odporcovia vo svojom vyjadrení uviedli, že prispievali aj na náklady spojené s pobytom navrhovateľa v zariadení; finančné prostriedky pochádzali zo zahraničného pracovného pobytu odporkyne 1/ v Taliansku.

Odporkyňa 1/ poukázala na to, že do konca roka 2012 pracovala v Taliansku, a preto bola schopná poskytnúť svoju otcovi - odporcovi 2/ peňažné prostriedky, z ktorých prispieval aj na pobyt navrhovateľa v zariadení. V roku 2013 v Taliansku pracovala už len sezónne v období mesiacov máj - september a aj túto sezónnu prácu ukončila v septembri 2013. Vrátila sa na Slovensko a od októbra 2013 je zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Z uvedeného dôvodu došlo k tomu, že na konci roka 2012 odporca 2/ prestal finančne prispievať na pobyt navrhovateľa v zariadení.

Odporca 2/ je starobným dôchodcom, jeho starobný dôchodok predstavuje 296,80 Eur mesačne, jeho manželka je tiež starobná dôchodkyňa (navyše onkologická pacientka), jej starobný dôchodok predstavuje sumu 321,- Eur mesačne. Z uvedeného vyplýva, že z dôchodkov, ktoré poberajú nebolo možné prispievať na pobyt navrhovateľa v zariadení a nebyť zárobkovej činnosti odporkyne 1/ v Taliansku, nedochádzalo by k žiadnym príspevkom v prospech navrhovateľa. Zdôraznili, že v prospech navrhovateľa prispievali už za obdobie roka 2011, teda ešte pred uzavretím darovacej zmluvy (XX.XX.XXXX), pričom tieto príspevky hradili dobrovoľne, nikdy ich nepodmienili podpisom darovacej zmluvy a ani v samotnej zmluve na seba takýto záväzok nevzali.

Zároveň popreli tvrdenie navrhovateľa, že by sa o získané nehnuteľnosti, najmä dom, nestarali. Naopak, uviedli, že pravidelne kosia trávu okolo domu. Odporca 2/ v lete 2013 objednal a zaplatil zhotovenie plotu, natreli aj kovovú bránu. Riadne a včas uhrádzajú za nehnuteľnosti daň z nehnuteľností príslušnému správcovi dane.

Poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti majú odporcovia za to, že návrh je v celom rozsahu nedôvodný. Voči navrhovateľovi sa nikdy nedopustili takého konania, ktorým by hrubo porušili dobré mravy. Naopak, navrhovateľa v rámci svojich možností navštevovali a prispievali aj na jeho pobyt v sociálnom zariadení. Poukázali tiež na to, že navrhovateľ ich nikdy pred tým, ako im bol doručený návrh zo súdu, nevyzval na vrátenie daru; o tomto jeho úmysle sa dozvedeli až zo samotného žalobného návrhu. Ak by sa navrhovateľ domáhal vrátenia daru jednostranným právny úkonom, ktorého účinky by nastali doručením odporcom, zanikol by právny vzťah založený darovaním už pred začatím konania na súde. Majú za to, že doručením žaloby došlo k takémuto právny následku. Doplnili, že žalobný návrh v časti, ktorou sa navrhovateľ domáha vyhlásenia darovacej zmluvy za neplatnú, považujú za úplne nedôvodný. Predpokladom úspešného domáhania sa vrátenia daru by bolo správanie obdarovaných - odporcov, ktorým by hrubo porušili dobré mravy. Malo by sa pritom jednať o porušenie dobrých mravov značnej intenzity alebo o sústavné porušovanie, ktoré by v dôsledku trvania, priebehu a pôsobenia na navrhovateľa bolo možné kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Jednoznačne popreli, že

by sa takéhoto správania voči navrhovateľovi niekedy dopustili. Preto žiadali návrh zamietnuť v celom rozsahu a súčasne si uplatnili nárok na náhradu trov konania.

K predmetnému vyjadreniu predložili listinné doklady.

Navrhovateľ predložil súd dňa 27.02.2014 vyjadrenie K.. D. K. a kolektívu zariadenia Nový domov, n.o. vo Valčkovni. Z neho v podstate vyplýva, že nie je pravda, že by bol odporca 2/ vybavil umiestnenie navrhovateľa do zariadenia. Do zariadenia prišiel navrhovateľ v zlom fyzickom aj psychickom stave a keby sa nad ním nezľutovali, nikto by sa o neho nepostaral. Mali vedomosť o tom, že navrhovateľ je výlučným vlastníkom rodinného domu a iných nehnuteľností. Až po ich výzvach sa odporca 2/ rozhodol prispievať finančnou čiastkou na úhradu nákladov navrhovateľa v zariadení. Vtedy vystupoval ako úspešný podnikateľ. Majú vedomosť o tom, že sľuboval navrhovateľovi, že ho doopatrjuje u nich doma v Trenčíne. Odporkyňa 1/ nechodila navrhovateľa vôbec navštevovať; bola prítomná iba pri podpise darovacej zmluvy. Podľa ich názoru ani jeden z odporcov neprejavil o navrhovateľa ozajstný záujem a ani záujem o jeho zdravie. Odporca 2/ ho navštívil iba v prípadoch, keď si vybavoval svoje majetkové pomery na družstve a v rodine. Navštevoval ho iba na niekoľko minút a medzi tým im ho opakovane vykresľoval ako zanedbaného alkoholika. V zariadení je však navrhovateľ vzorný klient, starajú sa o neho už niekoľko rokov, alkohol nepožíva, je imobilný, inkontinentný, bez nohy na invalidnom vozíku. Odporca 2/ nevie o zdravotnom stave navrhovateľa nič; vie iba to, čo mu povedali pri náhodných stretnutiach. Samotní zamestnanci zariadenia varovali navrhovateľa pred jeho bratom v tom smere, aby mu nič nepodpisoval, pretože mu ide iba o majetkový prospech. Napriek tomu odporcovia využili neprítomnosť riaditeľky v zariadení, vypočítavo podvrhli navrhovateľovi na podpis darovaciu zmluvu a priviedli si k podpisu zmluvy aj matrikárku. Odporca 2/ sa od podpisu darovacej zmluvy v decembri 2012 v zariadení neukázal a od tej doby na pobyt navrhovateľa v zariadení nijako neprispieva napriek tomu, že sa k tomu zaviazal. Navrhovateľ preto dlhuje zariadeniu značnú finančnú čiastku, ktorú sú ochotní pre potreby súdu aj vyčísliť. Odporca 2/ pred svedkami prisľúbil finančné vyrovnanie; vtedy mu chceli navrhnúť riešenie vzniknutej situácie. Po ďalších telefonátoch však zmenil svoj názor, začal sa vulgárne správať a celému vedeniu zariadenia vrátane právnik predviedol to, čomu sa hovorí bezohľadnosť a bezcharakternosť. Navrhovateľ sa vyjadril, že ani nevedel a nechápal, akú zmluvu podpisuje; bol vtedy v zlom zdravotnom stave. Nič, čo mu odporcovia sľúbili, nesplnili. Dokonca mu nedali ani doklady, ktoré podpísal. Navrhovateľ sám dlhý čas prosil právnik zariadenia, aby ho zastupoval na súde, čo odôvodnil tým, že bol zo strany svojho brata podvedený. Tvrdenia odporcu 2/, ktorý uviedol, že sa o brata staral, pokiaľ mu to dovoľoval jeho zdravotný stav, sú absurdné a účinené v snahe zakryť skutočný úmysel - snahu obohatiť sa. K.. D. K. spolu s kolektívom sociálneho zariadenia preto dospeli k záveru, že v správaní oboch odporcov vo vzťahu k navrhovateľovi vidia jednoznačné porušenie dobrých mravov.

Navrhovateľ v písomnom podaní doručenom súdu 27.02.2014 opätovne uviedol, že trvá na podanom návrhu v celom rozsahu. Poukázal na to, že odporca 2/ klame o dedičských konaniach po otcovi a po matke. Rovnako zavádza súd v tom smere, že uviedol, že mu vybavil umiestnenie v zariadení vo Valčkovni. Odporca 2/ totiž ani nevedel, kde sa nachádza, stále ho pred svedkami iba ohováral. Spochybnil vyjadrenia odporcu 2/ ohľadom jeho invalidity s nízkym dôchodkom, keď uviedol, že nízky dôchodok poberá iba z dôvodu, že ako úspešný podnikateľ platil nízke odvody. Potvrdil, že keď mu boli predložené listinné doklady na podpis, nevedel čo podpisuje a nevedel, že daroval rodinný dom dcére odporcu 2/ (odporkyňa 1/), ktorá bola za ním v sociálnom zariadení iba jediný raz za účelom podpisu zmluvy. Sama vyhlasovala, že ona na Heľpe nikdy bývať nebude, pretože chce ostať doma. Poprel vyjadrenie odporcu 2/, že na jeho pobyt v sociálnom zariadení prestal platiť až vtedy, keď ochorel; platiť prestal totiž špekulatívne už ihneď po podpise darovacej zmluvy. Z vyššie uvedených dôvodov zotrval na podanom návrhu a žiadal vrátiť darované nehnuteľnosti od odporcov.

Písomným podaním doručeným súdu 20.05.2014 navrhovateľ na základe výzvy súdu doplnil svoj pôvodne podaný návrh v tom smere, že presne konkretizoval nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom darovania tým spôsobom, že predložil prefotenú časť rozhodnutia Správy katastra Brezno o vklade vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam.

Súd vo veci vytyčil termín pojednávania na 23.06.2014, na ktoré predvolal účastníkov. Na predmetnom pojednávaní za prítomnosti účastníkov súd vyhlásil uznesenie, ktorým konanie v časti týkajúcej sa určenia neplatnosti darovacej zmluvy uzavretej medzi navrhovateľom a odporcami 1/ a 2/ zastavil.

Navrhovateľ vo zvyšnej časti zotrval na podanom návrhu v plnom rozsahu; prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu bol poučený, že bude potrebné podaný návrh konkretizovať a špecifikovať tak, že v písomne podanom návrhu budú presne uvedené a konkretizované nehnuteľnosti, vrátenia ktorých sa od odporcov 1/ a 2/ domáha.

Právny zástupca odporcov poukázal na to, že žalobu o vrátenie daru považuje za podanú predčasne. Zo strany navrhovateľa voči odporcom nebola vznesená žiadna požiadavka na vrátenie daru. V prípade, že to navrhovateľ prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu v písomných podaniach tvrdí, je na ňom, aby v tomto smere uniesol dôkazné bremeno. Ani z doplnenia návrhu sa nevie celkom jednoznačne vyjadriť, na základe akých skutočností sa vlastne navrhovateľ domáha vrátenia daru, keď tieto skutočnosti sú v písomnom podaní prezentované len nejasne. Nie je možné zaujať jednoznačné stanovisko ani k plynutiu premlčacej doby, teda prípade posúdiť nárok z hľadiska jeho premlčania.

Účastníci konania na pojednávaní súdu prezentovali návrhy na vykonanie dokazovania s tým, že za účelom doplnenia a spresnenia návrhu tak, aby jeho petít bol presný, konkrétny, zrozumiteľný a vykonateľný, súd pojednávanie odročil na 21.07.2014.

Písomným podaním doručeným súdu 27.06.2014 navrhovateľ prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu konkretizoval svoj pôvodne podaný návrh v zmysle pokynov súdu.

Písomným podaním doručeným súdu 27.06.2014 navrhovateľ navrhol vypočúť svedkov, ktorých v predmetnom písomnom podaní konkretizoval.

Uznesením tunajšieho súdu č.k. 4C 332/2013 - 94 z 23.06.2014 bolo konanie o návrhu v časti týkajúcej sa určenia neplatnosti darovacej zmluvy uzavretej medzi navrhovateľom a odporcami zastavené.

Odporkyňa 1/ sa na pojednávanie dňa 21.07.2014 nedostavila z dôvodu, že pracuje v zahraničí. Právny zástupca odporcov ospravedlnil jej neúčast' a súhlasil, aby súd vykonal pojednávanie v jej neprítomnosti.

Splnomocnený zástupca navrhovateľa ospravedlnil svedkyňu O. K., ktorú navrhol vypočúť ako svedka z dôvodu, že pracuje vo Švajčiarsku. Predložil jej písomné svedectvo a aj písomné svedectvo p. S. Jankovej, rod. F..

Navrhovateľ uviedol, že trvá na svojho vyjadrení, ako aj na predchádzajúcich vyjadreniach; poukázal v tej súvislosti najmä na svoje písomné vyjadrenie zo dňa 25.06.2014, ktoré bolo súdu doručené 27.06.2014.

Právny zástupca odporcov uviedol, že s predmetným písomným vyjadrením je oboznámený.

Súd na pojednávaní dňa 21.07.2014 za prítomnosti účastníkov konania a ich právnych zástupcov pripustil zmenu návrhu nasledovného znenia:

„Odporkyňa 1/ je p o v i n n á vrátiť navrhovateľovi nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom v D., odborom katastrálnym, pre okres D., obec H., kat. územie H. ako rodinný dom súp. č. XXX, nachádzajúci sa na pozemku reg. C KN s parc. č. XXX, vlastníkom, ktorého je v podiele X-in, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporca 2/ je p o v i n n ý vrátiť navrhovateľovi do 3 dní od právoplatnosti rozsudku nasledovné nehnuteľnosti:

V katastrálnom území H. vedené na

LV XXXX, pozemok registra E KN, parcelné číslo XXXX, orná pôda o výmere X XXX m²
LV XXXX, pozemok registra E KN, parcelné číslo XXXX/X, orná pôda o výmere X XXX m²
LV XXXX, pozemok registra E KN, parcelné číslo XXXX/X, orná pôda o výmere X XXX m²
v podiele X/XX

V katastrálnom území H. vedené na

LV XXXX, pozemok registra E KN parcelné číslo XXXX/X trvalé trávny porasty o výmere XXXX m2
LV XXXX, pozemok registra E KN parcelné číslo XXXX/X, trvalé trávne porasty o výmere XXXXX m2
v podiele X/XX

V katastrálnom území H. vedené na

LV XXXX, pozemok registra E KN, parcelné číslo XXXX, trvalé trávne porasty o výmere XXXXX m2
LV XXXX, pozemok registra E KN, parcelné číslo XXX/X, orná pôda o výmere XXX m2
v podiele X/XX

V katastrálnom území H. vedené na

LV
XXXX, pozemok registra E KN, parcelné číslo XXX/X, orná pôda o výmere XXX m2
XXXX, pozemok registra E KN, parcelné číslo XXXX/X, orná pôda o výmere XX m2
XXXX, pozemok registra E KN, parcelné číslo XXXX/X, trvalé trávne porasty o výmere XXX m2
v podiele X/XX

V katastrálnom území H. vedené na

LV XXXX, pozemok registra E KN, parcelné číslo XXXX/X, trvalé trávne porasty o výmere XXXX m2
LV XXXX, pozemok registra E KN, parcelné číslo XXXX, trvalé trávne porasty o výmere XXXX m2
LV XXXX, pozemok registra E KN, parcelné číslo XXXX, ostatné plochy o výmere XXXX m2
LV XXXX, pozemok registra E KN, parcelné číslo XXXX, trvalé trávne porasty o výmere XXXX m2
v podiele XX/XXX

V katastrálnom území H. vedené na

LV XXXX, pozemok registra E KN, parcelné číslo XX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m2
LV XXXX, pozemok registra E KN, parcelné číslo XX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m2
v podiele X/X

V katastrálnom území H. vedené na

LV XXXX, pozemok registra E KN, parcelné číslo XXX/X, orná pôda o výmere XX m2
LV XXXX, pozemok registra E KN, parcelné číslo XXX, orná pôda o výmere X m2
v podiele X/XX

V katastrálnom území H. vedené na

LV XXXX, pozemok registra E KN, parcelné číslo XXX/X, orná pôda o výmere XX m2
v podiele X/XXX

V katastrálnom území H. vedené na

LV XXXX, pozemok registra E KN, parcelné číslo XXX/X, orná pôda o výmere XXX m2
v podiele X/XX

V katastrálnom území N.

LV XXXX, pozemok registra E KN, parcelné číslo XXXX, lesné pozemky o výmere XXXXX m2
v podiele XXX/XXXXXX.

Odporcovia 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť navrhovateľovi trovy konania do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.“

Navrhovateľ pri výsluchu na pojednávaní uviedol, že ruší darovaciu zmluvu a žiada svojho brata o vrátenie majetku, pretože neboli splnené podmienky, ktoré mu brat sľúbil. Odporca mu totiž sľúbil že ho doopatrúje, že mu zabezpečí nejaké slušné zariadenie, že si ho zoberie k sebe domov, avšak nič z toho nesplnil. Konkretizoval, že s odporcom sa takto dohodol, vždy keď sa spolu stretli. Výslovne mu povedal, že ak uvedené podmienky nesplní, darovaciu zmluvu zruší. Konkrétne špecifikoval, že takto sa s odporcom dohodol buď vlni alebo pred vlni. Predmetné nehnuteľnosti daroval odporcovi 2/ s tou podmienkou, že ho doopatrúje. Odporcovi 1/ daroval 3 svojho rodinného domu pod podmienkou, že príde k nemu domov na Heľpu aj spolu so svojim otcom (odporcom 2/), kde ho spolu doopatrujú.

Doplnil, že v zariadení Nový domov, n.o. je pravdepodobne od 08.03.2011. Darovacia zmluva bola uzavretá bezprostredne potom, pričom sudca navrhovateľa oboznámil, že darovacia zmluva bola uzavretá až v septembri 2011.

Pobyt v sociálnom zariadení si platí sám zo svojho dôchodku, pričom dohoda bola taká, že zvyšnú časť mu má platiť odporca 2/. Do uzavretia darovacej zmluvy mu aj finančne prispieval, avšak po uzavretí zmluvy si túto povinnosť prestal plniť. Predtým, ako došlo k darovaniu, vzťahy medzi ním a odporcom 2/, ktorý je jeho bratom, boli normálne. Spolu sa normálne ako bratia rozprávali; konflikt nastal až potom, ako bolo urobené darovanie nehnuteľností. K darovaniu došlo na podnet odporcu 2/, ktorý spolu so svojou dcérou súhlasil s tým, že odporkyňa 1/ (dcéra odporcu 2/) príde k nemu bývať na Heľpu, kde ho doopatrúje. Po podpise darovacej zmluvy k tomu nedošlo a z tohto dôvodu chce preto darovaciu zmluvu zrušiť.

Potom ako došlo k darovaniu, ho v sociálnom zariadení, kde je aj v súčasnej dobe umiestnený, navštívil odporca 2/. Správal sa k nemu tak, že mu hrubo vynadal, povedal mu že je „grobian, ožran a iné podobné veci“, pričom takto mu vynadal aj pred ostatnými zamestnancami zariadenia. Vynadal mu tak preto, že mu povedal, že od neho žiada vrátenie daru. Odporkyňa 1/ sa s ním nerozpráva.

Konkretizoval, že v septembri 2011, kedy malo dôjsť k uzavretiu darovacej zmluvy, presne nevedel, čo podpisuje; dali mu podpísať nejaké listiny, ktoré podpísal. Vedel iba toľko, že boli dohodnutí, že odporkyňa 1/ ako aj odporca 2/ prídu k nemu bývať na Heľpu, kde ho doopatrujú. To, čo mu dali podpísať, vôbec ani nečítal. Pri podpise darovacej zmluvy bol prítomný on, obaja odporcovia, ako aj pracovníčka z Obecného úradu vo Vaľkovni.

Neskôr spresnil, že vlastne on podpísať nič nechcel; urobil to iba z dôvodu, že odporkyňa 1/, ktorá bola prítomná pri podpise zmluvy, sa pustila do plaču. Dohoda, že obaja odporcovia ho prídu doopatrovať na Heľpu, bola uzavretá ústne. V čase podpisu dokumentov bol pod vplyvom liekov, bol ako nadrogovaný, a preto podpísal všetko, čo mu predložili. Jeho predstava bola táka, že pokiaľ sa v zariadení Nový domov, n.o. bude cítiť dobre, tak tam bude bývať s tým, že mu obaja odporcovia budú doplacať časť nákladov na pobyt v zariadení. V prípade, ak by mu tam dobre nebolo, šiel by domov na Heľpu a tam by za ním prišiel jeho brat aj so svojou dcérou, ktorí by ho spoločne na Heľpe doopatrovali na základe ústne uzavretej dohody. Táto jeho predstava bola odôvodnená tým, že do septembra 2011, kedy bola darovacia zmluva podpísaná, odporcovia za ním chodili, doplácali mu aj časť nákladov na pobyt v zariadení. Situácia sa však zmenila po podpísaní darovacej zmluvy, kedy sa odporcovia v zariadení viac neukázali a prestali platiť aj časť nákladov na pobyt v ňom. Do septembra 2011 ho odporcovia navštevovali približne trikrát do roka; fungovalo to na tom princípe, že tak často ako to odporcom vyhovovalo a aj podľa jeho potrieb, ho prišli navštíviť. On ich v tomto smere ani nemohol ovplyvňovať. Poslednýkrát ho bol odporca 2/ navštíviť niekedy na jeseň 2013 potom, ako mu boli doručené listiny zo súdu. Vtedy sa odohral aj spomínaný incident, počas ktorého mu odporca 2/ hrubo vulgárne vynadal.

Doplnil, že pri návštevách odporcu 2/ vyzýval, aby mu dal písomne na papieri, že ho doopatrúje, avšak od odporcu 2/ nič také nikdy nedostal. Poprel skutočnosti, ktoré odporca uviedol vo svojom písomnom vyjadrení a charakterizoval ich ako klamstvo, pretože ohľadom majetkov sa s odporcom na ničom nedohadoval. Opätovne uviedol, že ani nevedel čo 27.09.2011 podpisuje. Hoci vie čítať, nemal dostatok času na oboznámenie sa s predloženými listinnými dokladmi, ktoré za prítomnosti pracovníčky Obecného úradu Vaľkovňa podpísal. Potom, ako to bolo podpísané, odporkyňa 1/ úplne zmenila svoj názor a oznámila mu, že na Heľpu bývať nepríde. V čase, kedy boli podpisované listiny, žiadna iná osoba okrem neho, odporkyne 1/ a odporcu 2/ do ich rozhovoru nezasahovala a ani pri tomto rozhovore prítomná nebola.

Na otázku právneho zástupcu odporcov, aký dôchodok poberá, navrhovateľ uviedol 300,10 Eur mesačne. Nevie presne, koľko teraz platí za služby v sociálnom zariadení Nový Domov, n.o. Rozdiel medzi výškou jeho dôchodku a platbou, ktoré je každý mesiac povinný odvádzať do zariadenia, v ktorom je umiestnený, v súčasnej dobe neplatí nikto, čo reálne znamená, že jeho dlh voči tomuto zariadeniu každým mesiacom narastá, keďže odporca 2/ prestal platiť na pobyt v zariadení. Nevedel konkretizovať, aký vysoký je presne jeho dlh voči zariadeniu. Potvrdil, že zo strany zamestnancov zariadenia bol viackrát vyzvaný na úhradu svojho dlhu voči zariadeniu (naposledy včera); vždy bol na toto vyzvaný ústnou formou, nikdy nie písomne. Rovnako potvrdil, že mu bolo oznámené, že v prípade, ak do určitej lehoty svoj dlh voči zariadeniu nezaplatí, bude musieť zariadenie opustiť. Oznámili mu, že ho riaditeľka zariadenia odvezie k bratovi. Konkretizoval, že dolná končatinu mu bola amputovaná približne v januári 2011. Keď podpisoval predložené listinné doklady v septembri 2011 nikto ho pred podpisom nevyzval, aby sa s obsahom listiny oboznámil a prečítal si ju. Nikto mu to nepovedal. Odporcovia mu dali zmluvu podpísať, on si ju neprečítal, pretože odporcovia sa ponáhľali. Nevedel presne povedať, koľkokrát ho od umiestnenia do zariadenia Nový domov, n.o. navštívil odporca 2/; po uvažovaní odhadol, že to mohlo byť 4 - 5 krát. Potom, ako bola darovacia zmluva podpísaná, odporca 2/ ho navštívil iba raz vtedy, kedy medzi nimi došlo k incidentu. Na otázku právneho zástupcu odporcov spresnil, že dôvodom podania návrhu na súd bola skutočnosť, že odporcovia porušili svoju povinnosť, ku ktorej sa zaviazali, a sice poskytnúť mu pomoc vo forme doopatrovania. Potvrdil, že podnet na podanie návrhu na súd vyšiel z jeho strany, k tomuto ho nikto nenútil. Návrh (žalobu) diktoval svojmu splnomocnenému zástupcovi S.. H., ktorý ho v konaní zastupuje. Medzi zariadením Nový domov, n.o., medzi S.. H. a medzi ním sice prebehla istá komunikácia, avšak podnet na podanie návrhu na súd vyšiel výlučne od neho.

Splnomocnený zástupca navrhovateľa doplnil výpoveď navrhovateľa v tom smere, že je toho názoru, že splnomocnenie, ktoré podpísal navrhovateľ 01.12.2010, teda v čase, kedy bol ešte pri plnom zdraví a pri plnej sile, považuje za „podvrh“, ktorý bol navrhovateľovi predložený na podpis spolu s darovacou zmluvou. V tomto smere preto zvažuje podanie trestného oznámenia, pričom poukázal aj na skutočnosť, že splnomocnenie sa zaoberá iba rodinným domom a nie aj ostatnými nehnuteľnosťami uvedenými v darovacej zmluve. Navrhovateľ nevedel, čo podpisuje; nevedel si ani spomenúť na to, kedy toto splnomocnenie podpísal.

Po výsluchu navrhovateľa právny zástupca odporcov súdu predložil vyjadrenie Centra sociálnych služieb Skalka nad Váhom zo dňa 08.07.2014, z ktorého vyplýva, že odporca 2/ sa v auguste 2012 a opakovane aj v novembri 2012 informoval o možnostiach umiestniť svojho brata (navrhovateľa) v danom zariadení. Jeho okamžité umiestnenie však pre naplnenú kapacitu v tom čase nebolo možné, a to aj z dôvodu administrácie postupu umiestnenia a poradovníka o umiestnenie. Právny zástupca odporcov poukázal na to, že tento postup zvolil odporca 2/ z dôvodu vzdialenosti, keď zo Svinnej je do Skalky nad Váhom iba približne 25 km, pričom do Vaľkovne je to až 205 km. Podľa jeho informácií je poplatok za mesačné umiestnenie navrhovateľa v zariadení, v ktorom sa nachádza v súčasnej dobe (Nový domov, n.o.) približne 600,- Eur. Táto suma ďaleko presahuje finančné možnosti navrhovateľa.

Odporca 2/ pri výsluchu uviedol, že navrhovateľ je jeho brat. Niekedy v roku 2010 mu telefonovala suseda domu, v ktorom býval navrhovateľ na Helpe, ktorá mu povedala, že jeho brata už 3 - 4 dni nevidela. Preto rýchlo sadol do auta a išiel sa pozrieť, čo sa stalo jeho bratovi. Našiel ho v zúboženom stave, opitého, pomočeného a inak pošpineného. Spolu s jeho kamarátom ho dali dokopy a zavolali doktora, ktorý nariadil, že ho treba previezť do nemocnice v Brezne. Zdravotný stav jeho brata nebol dobrý. Bolo mu potrebné amputovať nohu. Keďže sa navrhovateľ nachádzal v takejto situácii, pokúsil sa mu vybaviť pobyt v sociálnom zariadení. Za pomoci svojho kamaráta mu vybavil pobyt v Novom domove, n.o., kde bol jeho brat umiestnený. Počas pobytu v tomto zariadení ho navštívil minimálne 10 krát. Každá návšteva ho pritom stále minimálne 500, -Sk. Prišiel vybalený, navrhovateľovi doniesol aj stravu. Preto si nevie predstaviť, prečo teraz navrhovateľ uvádza, že ho vôbec nenavštevoval. Nevie si predstaviť ani to, prečo ho splnomocnený zástupca navrhovateľa telefonicky vyzval, aby uhradil 2 600,- Eur s tým, že celá vec bude potom vyriešená a uzavretá.

Odporca 2/ poprel, že by sa so svojim bratom niekedy dohodol v tom smere, že nehnuteľnosti budú jemu a jeho dcére darované pod podmienkou, že sa o svojho brata postará a že ho doopatrúje. Toto by si nikdy nebol zobral na starosť, pretože vie, že jeho brat má vážne zdravotné problémy, pravidelne požíval alkoholické nápoje. Pri podpise predmetnej darovacej zmluvy prítomný nebol, zabezpečil iba prítomnosť

matrikáry z obce Val'kovňa. Táto bratovi povedala, aby si pred podpisom všetko riadne prečítal, čo však on zrejme ani neurobil, pretože mu bolo všetko jedno. Pripustil, že navrhovateľovi povedal iba toľko, že mu pomôže keď bude pomoc potrebovať s podmienkou, že on sám bude vládvať. Poukázal na to, že v súčasnej dobe už sám nemôže ani poriadne chodiť; od marca 2012 používa pri chôdzi francúzske barle. Poukázal tiež na nepriaznivý zdravotný stav svojej manželky, ktorá je onkologickou pacientkou a je po operácii. Ešte v minulosti sa s bratom dohodli tak, že 3 domu na Heľpe prejde na jeho dcéru (odporkyňa 1/), s čím navrhovateľ bez problémov súhlasil. Ohľadom pozemkov sa dohodli, že vzhľadom na to, že v minulosti boli nejaké nezrovnalosti, keď tieto pozemky prešli len na navrhovateľa, v rámci nápravy krívd sa dohodli, že tieto pozemky budú darované jemu, s čím navrhovateľ bez akýchkoľvek výhrad súhlasil. Poukázal na to, že navrhovateľovi svoj sľub pomôcť mu splnil, keď mu zabezpečil umiestnenie v zariadení Nový domov, n.o. Je nelogické, aby jeho dcéra, odporkyňa 1/, povedala navrhovateľovi, že v prípade potreby ho príde doopatrovať na Heľpu, kde bude aj bývať. Veď jeho dcéra žila v tom čase v Taliansku a je preto nelogické, aby šla opatrovať navrhovateľa na Horehronie.

Ohľadom podpisu darovacej zmluvy uviedol, že jeho brat dobre vedel, čo ide podpisovať. Rozprávali sa totiž o tom spolu už vopred dávno pred podpisom zmluvy. Poprel, že by bol navrhovateľovi v sociálnom zariadení hrubo vynadal tak, ako to vo svojej výpovedi opísal navrhovateľ. Pred uzavretím darovacej zmluvy navštevoval svojho brata častejšie, najmenej 10 až 15 krát, a to aj v čase, keď bol hospitalizovaný v nemocnici v Brezne. Naposledy ho navštívil niekedy minulý rok. Podnetom menšieho počtu návštev bola skutočnosť, že sa dozvedel, že zo strany navrhovateľa bolo iniciované súdne konanie o neplatnosť darovacej zmluvy, resp. o vrátenie daru. Skutočnosti, ktoré pri výsluchu uviedol navrhovateľ, sa nezakladajú na pravde. Na jeho pobyt v sociálnom zariadení Nový domov, n.o. platil spolu so svojou manželkou približne 30 000,- Sk, teda 1 000,- Eur na obdobie kalendárneho štvrťroka. Potom, ako sa dozvedel, že navrhovateľ dal podnet na súdne konanie, nahneval sa a prestal platiť.

V súčasnej dobe poberá dôchodok vo výške 296,- Eur, jeho manželka poberá dôchodok 321,- Eur. Poukázal aj na nepriaznivý zdravotný stav svojej dcéry, odporkyne 1/.

Splnomocnený zástupca navrhovateľa uviedol, že odporca 2/ uvádza vo svojej výpovedi klamstvá. Medzi zariadením Nový domov, n.o. a medzi odporcom 2/ bola uzavretá zmluva o poskytovaní služieb, na základe ktorej sa odporca 2/ zaviazal pravidelne prispievať na pobyt navrhovateľa finančnou čiastkou, ktorú však nevedel špecifikovať. Následne bola uzavretá nová zmluva, avšak ani jednu predložiť nevie. Ohradil sa voči tvrdeniam odporcu 2/, že mal od neho vymáhať 2 600,- Eur. Pre vysvetlenie uviedol, že sa jedná o sumu 2 828,87 Eur, zaplataenia ktorej sa domáhal Nový domov, n.o. od odporcu 2/, čo odporca aj sľúbil; svoj sľub však nedodržel a túto sumu neuhradil.

Právny zástupca odporcov uviedol, že rozhodujúcim dôvodom, pre ktorý boli ukončené platby v prospech navrhovateľa do sociálneho zariadenia bola skutočnosť, že v dôsledku zdravotnej indispozície bola odporkyňa 1/ nútená na konci roka 2012 ukončiť práce v zahraničí, kde dovtedy pracovala dlhodobo. V roku 2013 pracovala v zahraničí už iba ako sezónny zamestnanec v období od mája do septembra 2013; od októbra 2013 až do konca júna 2014 bola evidovaná na úrade práce.

Svedkyňa O. J. uviedla, že pracuje na Obecnom úrade vo Val'kovni, kde je aj overovanie úradných listín. K veci vie uviesť toľko, že odporca 2/ prišiel za ňou do Val'kovne na obecný úrad s otázkou, či by bola ochotná ísť za jeho bratom do zariadenia Nový domov n.o. overiť podpis na zmluve. Zobral ju do auta a odviezol ju do zariadenia, kde bola prítomná priamo pri podpise zmluvy. Zdôraznila, že za obsah podpísanej listiny nezodpovedá, lebo ako pracovníčka obecného úradu overuje iba pravosť podpisu. Pri podpise zmluvy bol prítomný okrem nej navrhovateľ, dcéra odporcu 2/, ako aj samotný odporca 2/. Podpísanie listín prebehlo podľa jej vyjadrenia bez problémov a v pohode; prišla tam so svojou pečiatkou, navrhovateľovi bola predložená listina, ktorú podpísal, čo ona potvrdila a listinu zviazala. Nevedela sa vyjadriť, či navrhovateľ, ktorému bola listina na podpis predložená, si túto listinu aj prečítal. Ona totiž overuje iba podpis. Pre ňu teda bolo dôležité to, že podpis navrhovateľa zodpovedal tej osobe, ktorá listinu podpísala. Nezodpovedá za to, aby napr. vyzvala navrhovateľa, aby si listinu pred jej podpisom prečítal. Akt podpísania listiny trval približne pol až trištvrté hodinu. Skutočnosť, že odporca 2/ bol pri podpise listiny prítomný usudzuje z toho, že sám ju zaviezol do zariadenia Nový domov, n.o., kde sedela spolu s jeho dcérou a navrhovateľom v spoločenskej miestnosti. V porovnaní s overovaním podpisov na listinách v iných prípadoch, overenie podpisu navrhovateľa na darovacej zmluve neprebehlo nijak výnimočne, všetko sa udialo podľa obvyklých podmienok. Navrhovateľ sa jej nejavil žiadnym spôsobom

indisponovaný. Nezdalo sa jej, že by sa navrhovateľ bránil podpisu zmluvy. V jej prítomnosti navrhovateľ zmluvu už iba podpisoval.

Svedkyňa K.. D. K. uviedla, že navrhovateľ bol do ich zariadenia Nový domov, n.o. preložený v zlom psychickom a fyzickom stave z nemocnice. Do zariadenia bol prijatý s tou podmienkou, že jeho rodina si vyrieši svoju situáciu. Zariadenie mu vybavoval jeho bratanec, ktorý sa s nimi skontaktoval; vybavil mu aj lôžko cez poisťovňu Union a mechanický vozík. V čase prijatia mal navrhovateľ približne 800,- Eur, pričom jeden deň klienta v ich zariadení stojí 17,- Eur. Keď sa tieto peniaze minuli, snažila sa skontaktovať jeho brata K., ktorý k nim aj prišiel až potom, čo dlh navrhovateľa za pobyt v ich zariadení narástol na vyše 1 000,- Eur. Odporca 2/ ten dlh aj zaplatil a povedal im, že on má peniaze, že nech je navrhovateľ ešte ďalej umiestnený v ich zariadení. Sľúbil, že ďalšie peniaze vyplatí dodatočne, čo však neurobil. Dlh navrhovateľ za pobyt v zariadení Nový domov, n.o. vystúpil po čase až na sumu vyše 6 000,- Eur.

Časom došlo k tomu, že navrhovateľov brat, odporca 2/, si previedol všetko majetok, ktorý mal navrhovateľ, na seba a tým pádom zariadenie Nový domov, n.o. ostalo z riešenia majetkových záležitostí vylúčené. Navrhovateľ nemal z čoho platiť úhrady a poplatky za pobyt v ich zariadení.

Na otázku, či bola uzavretá nejaká písomná zmluva medzi Novým domovom, n.o. a odporcom 2/ svedkyňa odpovedala záporne. Doplnila, že bola uzavretá iba ústna zmluva. Písomná zmluva bola uzavretá iba medzi navrhovateľom a medzi zariadením Nový domov, n.o., v ktorom ona vykonáva funkciu riaditeľky. Bolo to dohodnuté tak, že odporca 2/ sa zaviazal, že bude doplácať počas pobytu navrhovateľa v zariadení rozdiel medzi výškou dôchodku navrhovateľa a medzi sumou 510,- Eur (17,- Eur/deň pobytu v zariadení x 30 kalendárnych dní v priemere za mesiac = 510,- Eur). Vychádzajúc z tejto skutočnosti, suma 510,- Eur mínus vtedajší dôchodok navrhovateľa 270,- Eur predstavovala rozdiel 240,- Eur, na pravidelné platenie ktorej sa zaviazal odporca 2/, avšak iba v ústnej forme.

Pre vysvetlenie uviedla, že štandardný postup je taký, že písomná zmluva sa uzatvára medzi klientom a zariadením iba v prípade, že klient, ktorý je v zariadení umiestnený, má dostatočné finančné prostriedky na pokrytie nákladov na pobyt. V prípade, že finančné prostriedky nemá, tak písomná zmluva sa uzatvára aj medzi treťou osobou, ktorá bude prispievať časťou finančných prostriedkov a hradiť náklady na pobyt klienta v zariadení. To bol aj tento prípad, avšak odporca 2/, meno ktorého figurovalo aj na písomnej zmluve, sa na podpis zmluvy nedostavil. Spresnila, že potom ako bola uzavretá ústna zmluva, odporca 2/ za pobyt navrhovateľa v zariadení zaplatil iba raz a potom sa už ani neukázal. Pokiaľ má vedomosť, navrhovateľa navštívil asi 3 krát. Každá z troch návštev bola búrlivá, medzi účastníkmi došlo k hádkam, krikom a vulgárnym nadávkam. Odporca 2/ adresoval navrhovateľovi vyhrážky v tom smere, že všetko prepil.

Na otázku súdu uviedla, že ako riaditeľka zariadenia nemá žiadnu vedomosť o tom, že by sa niekedy odporcovia zaviazali poskytnúť pomoc navrhovateľovi vo forme doopatrovania v starobe a chorobe. Od navrhovateľa sa dozvedela, že niečo odporcom podpísal, nepovedal jej však presne o čo ide. Ona si iba vydedukovala, že ide zrejme o majetok. Navrhovateľ jej povedal, že podpísal preto, že v prípade, ak bude niečo potrebovať, brat sa o neho postará a poskytne mu opateru.

Na otázku právneho zástupcu odporcov objasnila, že situácia, v ktorej sa navrhovateľ nachádza, nie je štandardná. Ide o ojedinelý prípad, pričom navrhovateľ si každým mesiacom v súvislosti so svojim pobytom v zariadení vyrába dlh. Všetci klienti ich zariadenia pravidelne platia mesačné poplatky za pobyt v zariadení, jedinou výnimkou je práve navrhovateľ. Konkretizovala, že náklady na pobyt navrhovateľa v zariadení Nový domov, n.o. predstavujú v ekonomickej rovine 900,- Eur mesačne s tým že 270,- Eur bolo pravidelne hradených z dôchodku navrhovateľa, 320,- Eur bol príspevok zo strany štátu na základe zákona o sociálnych službách (270 + 320,- Eur = 590,- Eur), pričom odporca 2/ mal na základe ústne uzavretej zmluvy doplácať rozdiel medzi celkovou sumou ekonomických nákladov, teda sumou 900,- Eur a sumou 590,- Eur, čo predstavuje 310,- Eur mesačne.

Doplnila, že v prípade, ak by dlh navrhovateľa naďalej narastal a navrhovateľ by nebol schopný splácať tento dlh súvisiaci so svojim pobytom v zariadení, zo strany zariadenia by bol možný taký postup, že zariadenie by iniciovalo súdne konanie o zaplatenie dlžnej čiastky. V prípade, že by bolo v spore úspešné a navrhovateľ by naďalej nebol schopný splácať svoj dlh, bol by možný postup, že zariadenie

Nový domov, n.o. by sa snažilo iniciovať exekučné konanie na uspokojenie svojej pohľadávky, napr. aj exekúciou majetku navrhovateľa.

Svedok X.. N. K. uviedol, že je zamestnancom zariadenia Nový domov, n.o. Bol svedkom asi v 2 až 3 prípadoch, keď sa splnomocnený zástupca navrhovateľa pokúšal kontaktovať cez nahlas zapnutý mobilný telefón s odporcom 2/, ktorého vidí na pojednávaní prvýkrát. Splnomocnený zástupca navrhovateľa ho telefonicky vyzýval na zaplatenie dlžnej čiastky, pričom odporca 2/ hovoril, že si je vedomý, že dlh má zaplatiť. Sľúbil, že podlžnosti vyrovnáť príde, čo však neurobil. Napokon to skončilo tak, že odporca 2/ splnomocneného zástupcu navrhovateľa odbil tým spôsobom, že nikomu nie je nič dlžný. Konkrétne bol odporca 2/ zo strany splnomocneného zástupcu navrhovateľa vyzvaný na zaplatenie sumy, ktorá bola vyššia ako 1 600,- Eur; približne sa jednalo o 2 000,- Eur. Vedomosť, že splnomocnený zástupca navrhovateľa telefonoval práve s odporcom 2/, má z dôvodu, že osobne pozná JUDr. H., splnomocneného zástupcu navrhovateľa a pozná aj svoju mamu. Tieto dve osoby mu povedali, že hovor prebiehal medzi JUDr. H. a odporcom 2/.

Svedkyňa R. J. uviedla, že bola zamestnaná v sociálnom zariadení v ktorom je v súčasnej dobe umiestnený navrhovateľ. Pozná jeho zdravotný stav od začiatku, bola svedkom niekoľkých návštev odporcu 2/. Návštevy boli vždy zamerané iba na debaty o dedičstve alebo o nejakom dare. Vždy sa skončili hádkou. Uviedla, že odporca 2/ na navrhovateľa dosť tlačil, psychicky ho vždy rozhodil, a oni potom mali s ním v zariadení trápenie. Spresnila, že bola svedkom toho, v akom stave sa navrhovateľ po návšteve svojho brata odporcu 2/ nachádzal. Počas 3 rokov, kedy ona bola v sociálnom zariadení zamestnaná, odporca 2/ navštívil navrhovateľa asi 3 krát. Navrhovateľ jej opakovane uviedol, že to čo urobil, spraviť nemal, že niečo podpísal a teraz môže ostať bez majetku na ulici. Po podpise zmluvy odporca 2/ navštívil navrhovateľa už iba raz, bola to návšteva, ktorá sa odohrala vyslovene iba medzi dverami zariadenia. Skutočnosť, že došlo k podpisu zmluvy vie priamo od navrhovateľa. Viackrát počula, že odporca 2/ sa na adresu navrhovateľa vyjadroval vulgárne.

Svedkyňa W. D., manželka odporcu 2/, uviedla, že navrhovateľ vo zvýšenej miere požíval alkoholické nápoje ešte keď býval na Heľpe. Mnohokrát boli situácie, že im z Heľpy volali, že ho nevideli niekoľko dní; dodatočne zistili, že bol doma opitý. Starosť o navrhovateľa v takom stave potom zostala na jej manželovi, odporcovi 2/. Zdravotný stav navrhovateľa sa časom zhoršil natoľko, že lekári museli pristúpiť k amputácii nohy. Keď začali zdravotné problémy, jej manžel sa mu snažil vybaviť umiestnenie v sociálnom zariadení blízko miesta ich trvalého bydliska, čo sa však nepodarilo.

Sám navrhovateľ sa rozhodol darovať predmetné nehnuteľnosti jej manželovi a jej dcére. V čase podpisu darovacej zmluvy bol úplne normálny, vedel čo podpisuje. Nemá vedomosť, že by sa jej manžel a dcéra nejakým spôsobom zaviazali, že budú navrhovateľa opatrovať. Nemá vedomosť ani o tom, že v prípade potreby by si navrhovateľa zobrali k sebe domov, veď majú iba dvojizbový dom. Je pravda, že jej manžel, odporca 2/, platil dobrovoľne príspevky na pobyt navrhovateľa v sociálnom zariadení, k tomuto sa však žiadnym spôsobom nezaviazal a robil to iba dobrovoľne. Navrhovateľa navštívila v zariadení Nový domov, n.o. približne 3 až 4 krát. Navštevovala ho aj v nemocnici, kde bol pred umiestnením v soc. zariadení hospitalizovaný.

Splnomocnený zástupca navrhovateľa navrhol súdu vypočutie svedkyne K.. O. K., dcéru vypočutej svedkyne Mgr. D. K., ktorá je v súčasnej dobe v zahraničí. Uviedol, že ju žiada vypočuť k skutočnostiam, ktoré vie celý ústav, celá Heľpa, ktoré môže táto svedkyňa pred súdom dosvedčiť. Na otázku súdu uviedol, že svedkyňa Mgr. O. K. nebola priamo účastníčkou uzatvárania darovacej zmluvy medzi navrhovateľom a odporcami. Súd tento návrh na doplnenie dokazovania zamietol.

Odporcovia prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedli, že ponechávajú na zvážení súdu vypočutie odporkyne 1/, ktorá je v súčasnej dobe pracovne v zahraničí. Taktiež dali súdu na zváženie vyžiadanie si správ z Nemocnice v Brezne, kde bol navrhovateľ hospitalizovaný, za účelom zabezpečenia správy obsahujúcej informácie ohľadom vykonania chirurgického zákroku - amputácie dolnej končatiny navrhovateľa a ohľadom ďalšej hospitalizácie, čím mienili preukázať vo vzájomných súvislostiach skutočnosti týkajúce sa zabezpečovania starostlivosti a návštev navrhovateľa aj počas jeho hospitalizácie v nemocnici. Súd aj tento návrh na vykonanie dokazovania zamietol.

Z navrhovateľom predloženého listinného dokladu označeného ako „Svedecká výpoveď“ K. O. K. zo dňa 21.07.2014 v podstate vyplýva, že brat navrhovateľa ho navštevoval v zariadení iba príležitostne, asi 2 až 3 krát ročne, aj to vždy len na pár minút. Manželka brata navrhovateľa ho navštívila asi raz. Brat navrhovateľa sa v prítomnosti navrhovateľa pred svedkami správal neprístojne, hrubo ho ohováral, nazýval ho napr. ožranom. Prisľúbil, že v prípade potreby mu vybaví pobyt v zariadení, na ktorý mu bude finančne prispievať, resp. si ho vezme k sebe domov a doopatrjuje ho u seba doma pri Trenčíne v rodinnom dome. Spolu so zamestnancami zariadenia navrhovateľa opakovane upozorňovali, že jeho bratovi ide iba o jeho majetok. Došlo k tomu, že brat navrhovateľa využil neprítomnosť riaditeľky a člena správnej rady zariadenia, ktorí boli odcestovaní, neohlásene prišiel do zariadenia so svojou dcérou a manželkou a navrhovateľovi dali podpísať nejakú zmluvu. Brat navrhovateľa sa na tento krok systematicky pripravoval, o čom svedčí aj to, že k podpisu si priviedol aj matrikárku. Po ich odchode jej navrhovateľ povedal, že sa necíti dobre, že nevie čo podpisoval, že ho nútili niečo podpísať a že mu potom všetko pošlú. Výslovne jej povedal, že dohoda bola taká, že bratova dcéra sa presťahuje k nemu do Hel'py, kde ho doopatrjuje až do smrti a jeho brat mu bude finančne prispievať na pobyt v soc. zariadení. Navrhovateľ jej povedal, že svojho brata požiadal, aby do zmluvy písomne uviedol všetky ťarchy, na ktorých sa dohodli. Napriek tomu, že riaditeľka zariadenia dodatočne telefonovala bratovi navrhovateľa a vyzvala ho, aby dal do poriadku všetky podlžnosti navrhovateľa, ktoré dlhuje zariadeniu, tento prišiel až po dlhšom prehováraní a vyplatil oproti dokladu nedoplatok za pobyt navrhovateľa v zariadení.

Z dokladu predloženého navrhovateľom označeného ako „Čestné prehlásenie“ zo dňa 26.06.2014 vyplýva, že S. S., ktorá bola v zariadení Nový domov, n.o. Vaľkovňa zamestnaná ako upratovačka uviedla, že v presne neurčenom čase upratovala priestory na izbe navrhovateľa a v príľahľých priestoroch. Dozvedela, sa že navrhovateľ má pri sebe na návšteve svojho brata spolu s jeho manželkou. Bola nútená neúmyselne si vypočuť pri práci ich rozhovor, pri ktorých brat navrhovateľa so svojou manželkou presviedčali a ubezpečovali navrhovateľa, ako sa o neho postarajú, ako mu bude u nich dobre; ostatnému nerozumela.

Navrhovateľ prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu v záverečnom vyjadrení uviedol, že trvá na podanom návrhu v plnom rozsahu. Došlo k hrubému porušeniu dobrých mravov najmä z dôvodu, že odporca 2/ sa dopustil podvodu. Podvod spočíval v tom, že odporca 2/ neuviedol do pripravenej zmluvy žiadne ťarchy a ani vrátenie daru. Navrhovateľovi nevydal ani darovaciu zmluvu. Navrhovateľ túto zmluvu uzavrel v časovej tiesni. Zo strany odporcov nebol navrhovateľovi doručený ani vklad do katastra. Navrhovateľ tak ani nevedel, ako bol uzavretý prípad vkladu do katastra. Plnomocenstvo je čistý podvod, pretože bolo vystavené v dobe, keď bol navrhovateľ úplne zdravý a nevidí dôvod, prečo by mal navrhovateľ darovať svoju strechu nad hlavou odporcom. Odporca 2/ sústavne porušoval dobré mravy hrubým ohováraním a osočovaním navrhovateľa. Neposkytol mu potrebnú pomoc, na ktorú je navrhovateľ odkázaný. Nespôsobil mu síce žiadne fyzické násilie, ale spôsobil a spôsobuje mu psychické násilie, ktoré sa rovná násiliu fyzickému. Spôsobil mu existenčné problémy, celý čas ho ohováral poza chrbát po Hel'pe, nazýval ho „ožranom, podvodníkom, dlžníkom“, a pod. Takéto konanie odporcov dlhodobo smerovalo nielen voči navrhovateľovi, ale aj voči všetkým zamestnancom zariadenia; bolo učené v snahe získať majetok navrhovateľa. Pravda je taká, že odporca 2/ chodil do sociálneho zariadenia za navrhovateľom iba dovtedy, kým mu navrhovateľ nepodpísal darovaciu zmluvu. Poukázal na to, že odporcovia sa dlhodobo, cieľavedome a premyslene pripravovali na to, ako navrhovateľa pripravia o majetok. Keď nastala situácia, že po darovaní nehnuteľností bolo treba platiť na pobyt navrhovateľa v sociálnom zariadení, toto odmietli.

Právny zástupca odporcov v záverečnom vyjadrení žiadal, aby súd žalobný návrh v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol. Neboli splnené formálne náležitosti postupu pri vrátení daru, pretože navrhovateľ odporcom nedoručil pred podaním návrhu na súd žiadne jednostranné písomné oznámenie o tom, že sa bude domáhať vrátenia daru. Tento nedostatok nemôže sám osebe znamenať zamietnutie žaloby, avšak ako vyplynulo z priebehu konania a vykonaného dokazovania, navrhovateľ neuniesol dôkazné bremeno na preukázanie tvrdení obsiahnutých v návrhu.

Nie je celkom jasné, čo vlastne má byť dôvodom, pre ktorý by mal súd návrhu vyhovieť. Poukázal na to, že dôvodom na vrátenie daru by malo byť iba hrubé porušenie dobrých mravov, tak ako to stanovuje § 630 Obč. zákonníka. V priebehu dokazovania však nebolo preukázané, že by bol daný dôvod na podanie žalobného návrhu spočívajúci v hrubom porušení dobrých mravov, konkrétne v

neposkytovanie starostlivosti odporcov o navrhovateľa. Zo strany odporcov nedošlo k takému správaniu voči navrhovateľovi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 218/2010. Dôvodil, že predpokladom vrátenia daru je iba také negatívne správanie obdarovaného, ktoré vzhľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno hodnotiť ako hrubé porušenie dobrých mravov. O také správanie ide iba spravidla v prípade porušenia dobrých mravov spôsobom vyznačujúcim sa značnou intenzitou alebo sústavnosťou, pričom vonkajším prejavom môže byť fyzické násilie, hrubé urážky, neposkytnutie potrebnej pomoci, hrubý nezáujem, a pod.

V zmysle ustanovenia § 630 Obč. zákonníka možno za právne relevantné považovať iba také správanie obdarovaného, ktoré sa objektívne prejavilo. Nie je pritom rozhodujúci subjektívny pocit a úsudok darcu.

V priebehu konania odporcovia preukázali, že medzi účastníkmi konania došlo pred uzavretím darovacej zmluvy k samostatným ústnym rokovaniam, ktorých nebola prítomná žiadna tretia osoba. To znamená, že obsah takýchto rokovaní poznajú iba účastníci právneho vzťahu uzavretého na základe darovacej zmluvy. Navrhovateľ v čase podpísania darovacej zmluvy nevykazoval žiadne známky, ktoré by ho diskvalifikovali pre vykonanie tohto právneho úkonu. Darovacia zmluva bola ako právny úkon vykonaná platne ako prejav slobodnej vôle navrhovateľa. Akúkoľvek obranu produkovanú navrhovateľom preto považujú odporcovia za účelovú. Sú toho názoru, že jedným z rozhodujúcich dôvodov pre vedenie predmetného súdneho sporu je pohľadávka, ktorú má zariadenie Nový domov, n.o. voči navrhovateľovi.

Z vyššie uvedených dôvodov žiadali odporcovia návrh ako nedôvodný zamietnuť; uplatnili si aj nárok na náhradu trov konania.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením návrhu podaného na tunajšom súde dňa 17.09.2013, výpisu z LV č. XXXX, darovacej zmluvy uzavretej medzi navrhovateľom a odporcami dňa XX.XX.XXXX, rozhodnutia Správy katastra D. číslo vkladu V XXXX/XX zo dňa 10.01.2012, fotokópie pripojených doručeník, vyjadrenia odporcov 1/, 2/ k návrhu zo dňa 28.11.2013, dodatku k vyjadreniu odporcov k návrhu zo dňa 30.11.2013, lekárskej správy o zdravotnom stave odporcu 2/, písomného vyjadrenia navrhovateľa doručeného súdu 02.12.2013, vyjadrenia Správy katastra Brezno zo 17.09.2013, písomného vyjadrenia odporcov k návrhu doručeného súdu prostredníctvom ich právneho zástupcu dňa 31.01.2014, potvrdenia ÚPSVaR v Trenčíne zo 17.10.2013, rozhodnutia Obce Heľpa z 20.02.2012, fotokópie poštových poukážok a príjmového pokladničného dokladu č. XXXXXX, rozhodnutia Obecného úradu Heľpa zo dňa 07.03.2013, písomného vyjadrenia navrhovateľa doručeného súdu 27.02.2014 a 20.05.2014, doplnenia a opravy pôvodne podaného návrhu doručeného tunajšiemu súdu dňa 27.06.2014, písomného podania navrhovateľa doručeného súdu 27.06.2014, uznesenia tunajšieho súdu č.k. 4C 332/2013 - 94 z 23.06.2014, písomného podania označeného ako „Svedecká výpoveď K.. O. K.“ z 21.07.2014, potvrdenia Centra sociálnych služieb v Skalke nad Váhom z 08.07.2014, písomného podania označeného ako „Čestné prehlásenie S. S., rod. F.“ z XX.XX.XXXX, vylúčením navrhovateľa, odporcov, ako aj svedkov O. J., K.. D. K., X.. N. K., R. J. a W. D..

Na základe vykonaného dokazovania zistil súd v podstatných okolnostiach tento skutkový stav :

Predmetom konania je rozhodnutie o návrhu navrhovateľa, ktorým sa domáha, aby súd určil, že odporkyňa 1/ je povinná vrátiť mu nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom v D., odborom katastrálnym, pre okres D., obec H., kat. území H. ako rodinný dom súp. č. XXX, nachádzajúci sa na pozemku reg. C KN, parc. č. XXX, vlastníkom ktorého je v podiele X-ín a súčasne rozhodnutie o návrhu navrhovateľa, ktorým sa domáha, aby súd určil odporcovi povinnosť vrátiť mu nehnuteľnosti presne uvedené v uznesení, ktorým súd pripustil zmenu návrhu na pojednávaní dňa 21.07.2014, špecifikované v písomnom podaní navrhovateľa doručenom súdu dňa 27.06.2014 (konkretizované aj vo vyššie uvedených častiach tohto rozsudku).

Tunajší súd uznesením č.k. 4C 32/2013 - 94 z 23.06.2014 konanie o návrhu v časti týkajúcej sa určenia neplatnosti darovacej zmluvy uzavretej medzi navrhovateľom a odporcami na základe čiastočného späťvzatia návrhu navrhovateľom zastavil. Predmetom konania tak ostalo rozhodnutie súdu o návrhu navrhovateľa, ktorým sa od odporcov 1/ a 2/ domáha vrátenia predmetných nehnuteľností tak, ako sú špecifikované vyššie.

Vrátenia predmetných nehnuteľností sa navrhovateľ domáha od odporcov v podstate na tom základe, že tvrdí, že zo strany odporcov došlo vo vzťahu k jeho osobe k hrubému porušeniu dobrých mravov, ktorých sa dopustili obaja odporcovia. Tvrdí, že sa dopustili na neho úmyselného konania, ktoré označil ako „podvod“, ktorý spočíval v podstate v tých skutočnostiach, že odporcovia prejavovali o jeho osobu záujem iba to tej doby, dokiaľ sa rozhodol im predmetné nehnuteľnosti darovať. Dovtedy ho navštevovali, prisľubovali mu starostlivosť a opateru v starobe a chorobe, dokonca mu sľúbili, že v prípade potreby sa k nemu presťahujú na Horehronie do Heľpy, kde ho budú osobne opatrovať. Ako náhle podpísal darovaciu zmluvu, na základe ktorej obom odporcom daroval vyššie špecifikované nehnuteľnosti, odporcovia o neho prestali javiť záujem, prestali ho navštevovať, dokonca došlo k tomu, že zo strany odporcu 2/ po tom, ako podal návrh na súd, došlo voči jeho osobe k hrubým nadávkam a vulgarizmom. Dôvodí, že odporcovia ho o predmetné nehnuteľnosti úmyselne pripravili. V čase, kedy bol majiteľom predmetných nehnuteľností, sa voči nemu správali tak, aby ho naviedli k tomu, že predmetné nehnuteľnosti im daruje. Ako náhle tak urobil, prestali sa o neho zaujímať.

Ďalšie skutočnosti, ktoré navrhovateľ uvádza, spočívajú v podstate v tom, že nemal ani vedomosť o tom, čo podpisuje. Odporcovia mu predložili na podpis darovaciu zmluvu, on však nevedel čo podpisuje a túto zmluvu si ani riadne neprečítal. Zmluva bola podpísaná v časovej tiesni, doslova pod nátlakom zo strany odporcov, ktorí si na ospravedlnenie svojho konania priniesli ešte aj matrikárku, ktorá na zmluve overila jeho podpis. Po podpise darovacej zmluvy mu odporcovia zmluvu nezaslali; rovnako nedisponoval ani návrhom na vklad do katastra nehnuteľností a ani rozhodnutím Správy katastra o povolení vkladu, ktoré mu odporcovia nedali. Dôvodí, že napriek tomu, že predmetné nehnuteľnosti odporcom daroval, najmä odporcu 2/ sa k nemu nezachoval správne; všade ho ohovára, nazýva ho hrubými a neslušnými výrazmi, a to aj pred cudzími ľuďmi. Obaja odporcovia sa dlhodobo, cieľavedome a premyslene pripravovali na to, ako ho pripravia o majetok. Napriek tomu, že mu prisľúbili starostlivosť a opateru v chorobe a starobe, toto nespĺnili, dokonca prestali prispievať aj na jeho pobyt v sociálnom zariadení, v ktorom je v súčasnej dobe umiestnený, pričom finančné záväzky súvisiace s jeho pobytom v predmetnom zariadení nie je schopný hradiť si sám zo svojho dôchodku.

Odporcovia s návrhom nesúhlasia, považujú ho za nedôvodný a ako taký ho žiadajú v plnom rozsahu zamietnuť. Poukazujú v podstate na to že z ich strany nedošlo k žiadnemu správaniu v tom smere, že by sa k navrhovateľovi mali zachovať v hrubom rozpore s dobrými mravmi. Poukázali na to, že navrhovateľ sa sám a dobrovoľne rozhodol darovať im predmetné nehnuteľnosti špecifikované vyššie; bol to prejav jeho slobodnej vôle. Popreli, že by navrhovateľovi prisľúbili niečo také, že v prípade staroby a choroby sa budú o neho starať, opatrovať ho, resp. že sa k nemu za týmto účelom presťahujú do Heľpy, kde budú s ním bývať. Darovacia zmluva bola podľa ich názoru ako právny úkon vykonaná platne, ako prejav slobodnej vôle navrhovateľa. Navrhovateľ v čase podpísania darovacej zmluvy nevykazoval žiadne známky alebo prejavy, ktoré by ho diskvalifikovali pre vykonanie tohto právneho úkonu. Poukázali na to, že v zmluve nebolo zakotvené žiadne vecné bremeno v tom smere, že navrhovateľa sa zaviazu v prípade potreby opatrovať, resp. poskytnúť mu pomoc. Dôvodili, že dovtedy, kým navrhovateľ nepodal návrh na súd, bolo všetko v poriadku; vzťahy sa zhoršili potom, ako sa dozvedeli, že navrhovateľ sa súdnou cestou domáha vrátenia daru. Jeho návrh považujú za nedôvodný. Podnetom na podanie návrhu podľa ich názoru môže byť snaha sociálneho zariadenia Nový domov, n.o., ktorý sa týmto spôsobom snaží kompenzovať dlhy navrhovateľa, ktoré vznikajú v súvislosti s jeho pobytom v predmetnom zariadení.

Súd pri rozhodovaní o predmetnom návrhu vyhádzal najmä z týchto ustanovení zákona:

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 628 ods. 1 Obč. zákonníka, darovacou zmluvou darca niečo bezplatne prenecháva alebo sľubuje obdarovanému a ten dar alebo sľub prijíma. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, darovacia zmluva musí byť písomná, ak je predmetom daru nehnuteľnosť, a pri hnutelnej veci ak nedôjde k odovzdaniu a prevzatiu veci pri darovaní. Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia, neplatná je darovacia zmluva, podľa ktorej sa má plniť až po darcovej smrti.

Podľa § 630 Obč. zákonníka, darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

Ustanovenie § 630 Obč. zákonníka umožňuje osobitný spôsob zániku právneho vzťahu, ktorý môže darca vyvolať tým, že jednostranným úkonom vyzve obdarovaného na vrátenie daru. Darca tak môže urobiť vtedy, keď sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny spôsobom hrubo porušujúcim dobré mravy. Formuláciu, že „obdarovaný sa správa“, nemožno vysvetľovať tak, že porušovanie dobrých mravov musí trvať ešte aj v čase výzvy na vrátenie daru. Darca sa preto môže domáhať vrátenia daru aj v prípade, keď rušivý stav už netrvá, ale k porušeniu dobrých mravov došlo v minulosti. Toto právo darcu však podlieha premlčaniu vo všeobecnej premlčacej dobe, ktorá začína plynúť odo dňa, keď darca mohol právo uplatniť po prvý raz (§ 101).

Občiansky zákonník neupravuje, čo treba považovať za rodinu. Zo zákona o rodine by bolo možné vyodiť, že pod pojmom „rodina“ treba rozumieť manžela, rodičov a deti (§ 19 Zák. o rodine). Za členov rodiny darcu v zmysle ust. § 630 Obč. zákonníka treba považovať tie fyzické osoby, ktoré sú k darcovi s prihliadnutím na všetky okolnosti danej veci v pomere príbuzenskom alebo obdobnom, ak darca ujmu spôsobenú niekto z nich obdarovaným, pociťuje ako ujmu vlastnú.

Uvedené zákonné ustanovenie za právne relevantné považuje iba také správanie obdarovaného, ktoré sa objektívne prejavilo. Pritom nie je rozhodujúci subjektívny pocit a úsudok darcu. K zániku darovacieho vzťahu podľa § 630 Občianskeho zákonníka dochádza na základe jednostranného právneho úkonu darcu voči obdarovanému, ktorý hrubo porušil dobré mravy svojím správaním voči darcovi alebo voči členom jeho rodiny.

Hrubým porušením dobrých mravov sa pritom rozumie ich porušenie značnej intenzity alebo ich sústavné porušovanie (R 61/1997). Právo darcu domáhať sa vrátenia daru nevzniká iba pri prostej nevďačnosti obdarovaného voči darcovi a ani pri menej významnom porušení dobrých mravov zo strany obdarovaného (R 88/1998).

Na základe vykonaného dokazovania vychádzajúc pri rozhodovaní o predmetnom návrhu z vyššie citovaných ustanovení zákona súd dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný. Navrhovateľovi sa v predmetnom konaní nepodarilo preukázať, že sa odporcovia voči nemu zachovali tak, že by ich správanie bolo možné kvalifikovať ako „hrubé porušenie dobrých mravov“. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že pri uzatváraní predmetného právneho úkonu - darovacej zmluvy, ktorá bola medzi účastníkmi konania uzavretá dňa 27.09.2011, konal tak, že by darovacia zmluva bola uzavretá proti jeho slobodnej vôli, resp. že by bola uzavretá v tiesni. Uvedené skutočnosti sú vyvrátené aj samotnou darovacou zmluvou, z ktorej čl. IV bod 5 jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ ako darca vyhlasuje, že ako účastník zmluvy je oprávnený s predmetom zmluvy nakladať, jeho zmluvná voľnosť nie je obmedzená, darovaciu zmluvu urobil v predpísanej forme. Obidve zmluvné strany, teda darca, ako aj obdarovaný vyhlásili, že darovaciu zmluvu uzavreli na základe svojej slobodnej vôle, zmluva nebola uzavretá v tiesni, zmluvu si prečítali, jej obsahu porozumeli a na znak súhlasu ju aj podpísali.

Uvedené skutočnosti sú potvrdené podpisom navrhovateľa, pravosť ktorého overila pracovníčka Obecného úradu Vaľkovňa. Tvrdenia navrhovateľa v tom smere, že predmetnú darovaciu zmluvu uzavrel v tiesni, že ju podpísal tak, že nevedel ani o čo ide a nevedel čo podpisuje, že k podpisu ho donútili odporcovia a že nemal dostatok času zmluvu si riadne prečítať, sa preto nezakladajú na pravde. Uvedené skutočnosti nevyplývajú ani z výpovede svedkyne O. J., pracovníčky Obecného úradu Vaľkovňa, ktorá bola prítomná pri podpise zmluvy a overovala pravosť podpisu navrhovateľa na nej. Táto svedkyňa pri výsluchu pred súdom uviedla, že v porovnaní s overovaním podpisov na listinách v iných prípadoch, overenie podpisu navrhovateľa na darovacej zmluve neprebehlo nijak výnimočne a všetko sa udialo podľa obvyklých podmienok. Nejavilo sa jej, že by sa navrhovateľ bránil podpisu zmluvy, resp. že by bol nejakým spôsobom indisponovaný. V jej prítomnosti sám navrhovateľ zmluvu podpísal. Nemožno sa preto stotožniť s vyjadrením navrhovateľa, že darovaciu zmluvu, ktorú uzavrel s odporcami, by bolo možné označiť ako „podvod“.

Pokiaľ ide o vyjadrenie navrhovateľa, že odporcovia sa voči nemu dopúšťali správania, ktoré možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov, podľa názoru súdu ani táto skutočnosť nebola zo strany navrhovateľa v konaní preukázaná. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by bolo úmyslom odporcov 1/ a 2/ zaujímať sa o jeho osobu a starať sa oňho iba dovtedy, pokiaľ nebude urobený právny úkon - darovacia zmluva, na základe ktorej daroval odporcom 1/ a 2/ vyššie špecifikované nehnuteľnosti. Odporcovia sa o navrhovateľa pravidelne zaujíмали, navštevovali ho, odporca 2/ dokonca finančne prispieval na jeho pobyt v predmetnom soc. zariadení. Súd sa stotožnil s vyjadrením odporcov,

ktoré považuje za dôvodné v tom smere, že na pobyt navrhovateľa v predmetnom zariadení, v ktorom je aj v súčasnej dobe umiestnený, prestali prispievať na základe svojej zlej finančnej situácie, do ktorej sa dostali. Odporca 2/ a jeho manželka sú totiž starobní dôchodcovia, zdravotný stav odporcu 2/ nie je dobrý, odporkyňa 1/ mala taktiež vážne zdravotné problémy. Nelogicky vyznieva vyjadrenie navrhovateľa v tom smere, že s odporcami bol dohodnutý tak, že v prípade potreby ho títo prídu opatrovať a bývať k nemu do Heľpy. Obaja odporcovia bývajú v okrese Trenčín, čo predstavuje vzdialenosť približne 200 km do Heľpy, kde má trvalé bydlisko navrhovateľ. Z uzavretej darovacej zmluvy nevyplýva žiadna skutočnosť, ku ktorej by sa odporcovia zaviazali v tom smere, že predmetné nehnuteľnosti sú im darované iba pod podmienkou, že o navrhovateľa sa budú osobne starať a opatrovať ho v mieste jeho bydliska. Je pravdou, že medzi navrhovateľom a odporcami došlo v minulosti aj v súčasnej dobe dochádza ku konfliktom, tieto však podľa súdu pramenia z tej skutočnosti, že navrhovateľ podal na súd návrh, ktorým sa domáha vrátenia predmetných nehnuteľností od odporcov. Z výpovede vypočutých svedkov vyplýva, že zo strany odporcu 2/ mohlo dôjsť k osobným invektívam a urážkam voči navrhovateľovi, avšak tieto boli spôsobené tým, že sám navrhovateľ inicioval súdne konanie, v rámci ktorého sa domáha vrátenia predmetných nehnuteľností, v dôsledku čoho došlo najmä medzi navrhovateľom a odporcom 2/ k nezhodám. Uvedené správanie odporcu, ktoré potvrdili vo svojich výpovediach aj vypočutí svedkovia, však podľa názoru súdu nemôže napĺňať znaky hrubého porušenia dobrých mravov.

Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že predpokladom vrátenia daru je iba také negatívne správanie obdarovaného, ktoré vzhľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno hodnotiť ako hrubé porušenie dobrých mravov. O také správanie ide iba spravidla v prípade porušenia dobrých mravov spôsobom vyznačujúcim sa značnou intenzitou alebo sústavnosťou, pričom vonkajším prejavom môže byť fyzické násilie, ktorého sa odporca 2/ ani odporkyňa 1/ na navrhovateľovi nedopustili, neposkytnutie potrebnej pomoci, hrubé urážky alebo hrubý nezájum, a podobne. Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že odporcovia sa nedopustili neposkytnutia potrebnej pomoci voči navrhovateľovi, pretože odporca 2/ za jeho pobyt v sociálnom zariadení, v ktorom je v súčasnej dobe umiestnený, pokiaľ to bolo v jeho silách, finančne prispieval; platiť prestal až potom, ako došlo k zhoršeniu jeho zdravotného stavu a v tej súvislosti aj k zníženiu príjmu.

Podľa názoru súdu je skutkový stav dostatočne preukázaný vyššie vykonanými dôkazmi, pričom na základe vykonaného dokazovania má súd zato, že návrh bol podaný nedôvodne, a preto ho zamietol. V plnom rozsahu sa súd stotožnil s vyjadrením právneho zástupcu odporcov, ktorý poukázal na to, že v priebehu celého dokazovania nebolo preukázané, že by bol daný dôvod na podanie návrhu spočívajúci v hrubom porušení dobrých mravov, konkrétne v neposkytovaní starostlivosti zo strany odporcov o navrhovateľa. Zo strany odporcov nedošlo k takému správaniu voči navrhovateľovi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Súd preto návrh zamietol a rovnako zamietol aj návrhy navrhovateľa na vykonanie dokazovania vypočutím Mgr. O. K., pretože má za to, že skutkový je dostatočne preukázaný vykonaným dokazovaním. Súd poukazuje na to, že táto osoba nebola priamou účastníčkou uzatvárania darovacej zmluvy medzi účastníkmi konania. Rovnako súd zamietol aj návrh odporcov, ktorí súdu predložili návrh na vyžiadanie si listinných dokladov z nemocnice v Brezne, pretože súd je toho názoru, že skutkový stav je dostatočne preukázaný vykonanými dôkazmi.

Písomným podaním doručeným súdu dňa 15.23.07.2014 si odporcovia uplatnili náhradu trov konania vo výške 976,80 Eur vrátane dane z pridanej hodnoty. Uvedenú sumu žiadali poukázať na účet svojho právneho zástupcu.

Podľa § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

O náhrade trov konania súd rozhodne samostatným uznesením do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, písomne v 3 vyhotoveniach prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.